

SZKOŁA PODSTAWOWA W ZARZECZU

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W ZARZECZU**

NA LATA 2021- 2025

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii(Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla przedszkoli i szkół podstawowych
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
- Statut Szkoły Podstawowej w Zarzeczcu

Wprowadzenie

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Zarzeczcu budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 910), treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Zarzeczcu obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych; psychicznej, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; społecznej, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do

rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich; aksjologicznej, ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr w Zarzeczcu obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanca w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłóceń procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u uczniów więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów (psychologa, pedagoga, pielęgniarkę szkolną) oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

I Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanca w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

I 1. Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanca, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,

- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

I 2. Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami ustawy Prawo oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

I 3. Opracowanie programu

Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

II Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego cechować będzie, niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,

- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

III Działania programu w wydzielonych obszarach

Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej,
- b) działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- c) działaniach informacyjnych – polegających na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły,
- d) działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:
  - w rozwoju i zdrowym stylu życia, poprzez podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne,
  - którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
  - u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

IV Uczestnicy programu

IV 1. Dyrektor szkoły:

- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

IV 2. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

IV 3. Wychowawcy:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),
- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy (dwa razy w roku),

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

IV 4. Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

IV 5. Uczniowie

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość.

IV 6. Rada pedagogiczna szkoły:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego (w porozumieniu z radą rodziców),
- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

IV 7. Psycholog i pedagog szkolny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

V Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się,

kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), kompetencji szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy.

Na podstawie wyników diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe:

- kształtowanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą (nauka nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji),
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic),
- kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, biorą na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- problem spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania dopalaczy,
- edukacja uczniów i rodziców w zakresie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu,
- dbałość o środowisko lokalne, edukacja proekologiczna.

VI Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2021–2025

VI 1. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Wspomaganie uczniów w zdobyciu wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych.	<p>Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą.</p> <p>Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności.</p>	<p>Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia.</p> <p>Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, – prowadzenie pogadarek na temat zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych na godzinach wychowawczych, zgodnie

	<p>Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p> <p>Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie jest jedną z najważniejszych wartości w życiu.</p>	<p>z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin, – kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. <p>Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia np. „Dziel się uśmiechem” – klasy 1-3, „Śniadanie daje moc”- klasy 0-3.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, wiedzy o społeczeństwie, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa.</p> <p>Prowadzenie zajęć wychowawczych nt. zdrowia i jego ochrony jako jednej z najważniejszych wartości w życiu.</p> <p>Podjmowanie tematyki ochrony zdrowia w związku z pandemią koronawirusa.</p>
<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów – kształtowanie wartości jaką jest odpowiedzialność.</p>	<p>Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie.</p> <p>Spotkania ze specjalistami.</p> <p>Gazetki ścienna.</p> <p>Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych (konkursy organizowane przez EMPOL i KRUS).</p>

	<p>Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p> <p>Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.</p>	<p>Spotkania z pielęgniarką szkolną i pedagogiem.</p>
<p>Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.</p>	<p>Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<p>Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca).</p> <p>Poszerzenie wiedzy uczniów nt. suplementów diety i leków.</p> <p>Realizacja programu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych – „Zanim spróbujesz”.</p> <p>Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosów), np. akcja „Nie pal przy mnie proszę”- I-III; profilaktyka nowotworowa – Miesiąc Walki z Rakiem w październiku.</p> <p>Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu; organizacja konkursów.</p> <p>Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić.</p>

		<p>Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach.</p> <p>Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku używania środków i substancji – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem.</p> <p>Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych dla nauczycieli i uczniów z zakresu uzależnień – Narkodrom, Smaki życia, Korekta.</p> <p>Podjęcie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presję grupy, realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie.</p> <p>Propagowanie idei programu profilaktyczno-edukacyjnego „Zapobiegać HIV i AIDS”.</p> <p>Konsultacje ze specjalistami.</p> <p>Film edukacyjny z serii „Reżyser życia”</p>
--	--	---

VI 2. Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Przygotowanie uczniów do	Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad	Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla

<p>aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>demokracji.</p> <p>Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych – wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p> <p>Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.</p> <p>Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, umożliwianie uczniom udziału w działaniach z zakresu wolontariatu.</p>	<p>rówieśników, wystąpienia publiczne).</p> <p>Opieka nad samorządem uczniowskim.</p> <p>Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami.</p> <p>Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat (współpraca z Klubem Seniora w Łącku, współpraca z Parafialnym Oddziałem Caritas w Zabrzeży, z Schroniskiem dla zwierząt w Łącku).</p>
<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz</p>	<p>Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p> <p>Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p> <p>Tworzenie warunków do rozwijania komunikacji i współpracy w grupie (w tym w środowiskach wirtualnych).</p>	<p>Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy.</p> <p>Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki.</p> <p>Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p> <p>Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych</p>

<p>nauczycielami i wychowawcami</p>		<p>doświadczeń.</p> <p>Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.</p> <p>Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p> <p>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.</p> <p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>
<p>Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>Realizacja zajęć mających na celu modelowanie postaw empatii, asertywności (postawy związane z zasadami współżycia w grupie).</p> <p>Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p> <p>Rozwijanie u uczniów kreatywności i przedsiębiorczości poprzez udział w projektach zespołowych lub</p>	<p>Zajęcia warsztatowe z pedagogiem – rozwijanie empatii.</p> <p>Prowadzenie dziennika elektronicznego.</p> <p>Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p> <p>Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne.</p> <p>Zajęcia w ramach doradztwa zawodowego – przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych.</p>

	indywidualnych.	
--	-----------------	--

VI 3. Sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	<p>Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych.</p> <p>Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.</p> <p>Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.</p>	<p>Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p> <p>Zajęcia z pedagogiem szkolnym – kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałości o język i kulturę wypowiedzania się.</p> <p>Spotkania z autorytetami – dostarczanie wzorców osobowych.</p> <p>Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem.</p> <p>Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>Filmy edukacyjne i materiały.</p> <p>Gazetki edukacyjne.</p> <p>Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz ze</p>

		<p>specjalistami.</p> <p>Realizacja zajęć na lekcjach religii.</p> <p>Realizacja treningu asertywności na godzinach z wychowawcą.</p>
<p>Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>Realizacja zajęć wychowania do wartości – lekcje z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>Nauka dobrych manier.</p> <p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych, należącymi do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów – popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji, dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.</p> <p>Stworzenie warunków</p>	<p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji; określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p> <p>Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką, np. do teatru, muzeów, na wystawy artystyczne.</p> <p>Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych.</p> <p>Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej.</p> <p>Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży zgodnie z potrzebami rozwojowymi.</p> <p>Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.</p>

	<p>wyrównywania różnic językowych i kulturowych dla uczniów pochodzących z innych krajów.</p>	<p>Przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p> <p>Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli, np. na języku polskim, wiedzy o społeczeństwie, wychowaniu do życia w rodzinie.</p> <p>Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich.</p> <p>Oglądanie spektakli teatralnych na temat zasad, wartości i norm społecznych – redagowanie scenariuszy przedstawień i wystawianie ich dla środowiska lokalnego.</p> <p>Dokonanie diagnozy przyczyn i objawów dyskryminacji.</p> <p>Realizacja cyklu lekcji wychowawczych.</p> <p>Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą (policjant, strażak, ratownik medyczny, pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownik KRUS, EMPOL).</p> <p>Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.</p>
--	---	---

		<p>Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki niepełnosprawnych uczniów.</p> <p>Udział w akcji „Szlachetna Paczka”, WOŚP, wspieranie misji w Afryce, wspieranie lokalnych akcji charytatywnych, współpraca z Polonią na Ukrainie.</p> <p>Gazetka informacyjna „Zasady postępowania wobec niepełnosprawnych”.</p>
--	--	---

VI 4. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>Poznanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków</p>	<p>Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach).</p> <p>Realizacja zajęć na lekcjach wiedzy o społeczeństwie – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej.</p> <p>Organizacja spotkań z policjantem.</p> <p>Konsultacje z pedagogiem.</p> <p>Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach.</p> <p>Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p>

	posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	<p>Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>Filmy edukacyjne i materiały.</p> <p>Gazetki edukacyjne.</p>
Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	<p>Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowych kontaktów.</p> <p>Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych, oraz dotyczącej ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym przed reklamą).</p> <p>Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p>	<p>Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego.</p> <p>Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje informatyki, wiedzy o społeczeństwie – lekcje na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci.</p> <p>Prowadzenie treningu asertywności.</p> <p>Prowadzenie zajęć profilaktycznych – „Co to jest stalking?”.</p>

VII Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

VII 1. Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań, dokumentacja
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów „Moda na zdrowie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Trzymaj formę”. 4. Rozmowy indywidualne. 5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 6. Ankietowanie. 7. Redagowanie gazetek tematycznych. 8. Kontynuacja programu „Tradycyjny sad”. 9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 10. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. 11. Zajęcia z logopedii. 12. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach. 13. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę. 14. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście: koło szachowe, koło rowerowe, SKS. 15. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych. 16. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych oraz do bezpiecznego organizowania zajęć 	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań – dzienniki zajęć kół zainteresowań.</p> <p>Pedagog szkolny – dziennik pedagoga.</p> <p>Wychowawcy klas – dzienniki zajęć lekcyjnych.</p> <p>Nauczyciele koordynatorzy projektów – scenariusze projektów, dokumentacja pedagoga.</p> <p>Pielęgniarka szkolna – dokumentacja pielęgniarki szkolnej w ciągu całego roku.</p> <p>Nauczyciele – dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów.</p> <p>Lekcje wychowawcze – dzienniki zajęć specjalistów.</p>

	ruchowych i poruszania się po drogach.	
Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, zasadami higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Spotkania z dietetykiem. 4. Program profilaktyki próchnicy. 5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 6. Konkursy plastyczne. 7. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców. 8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 9. Realizacja programu promującego zdrowy i bezpieczny styl życia „Trzymaj formę” oraz programu profilaktycznego „Alfred radzi”; inne działania promujące zdrowie i zachowania prozdrowotne. 10. Realizacja działań promujących zdrowie. 11. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 12. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 13. Akcja „Szklanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”. 14. Posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych. 15. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków. 	<p>Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Lekarz stomatolog, pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów – scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy.</p> <p>Przeszkoleni nauczyciele (wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie).</p> <p>Zajęcia z wychowawcami klas.</p> <p>Dokumentacja intendenta.</p>
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym związanych z 	<p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p> <p>Dziennik zajęć pedagoga, psychologa.</p>

	<p>zagrożeniem zdrowia i życia w związku z pandemią koronawirusa.</p> <p>3. Gazetki ścienne, np. na temat koronawirusa.</p> <p>4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach.</p> <p>5. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.</p>	
II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje		
<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i ucznia oraz obowiązkami wynikającymi z roli ucznia i członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p> <p>2. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p> <p>3. Prowadzenie pogadank na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka – uświadamianie uczniom, do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby.</p> <p>4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania.</p> <p>5. Egzekwowanie zasad wynikających ze statutu szkoły i wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz Kodeksu ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki.</p> <p>6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.</p>	<p>Nauczyciele klas – Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy – zasady dobrego wychowania, gazетка szkolna.</p> <p>Wychowawcy – system oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>

<p>Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i przestrzeganie obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się oraz o dobry klimat w szkole.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie spektakli teatralnych dla społeczności szkolnej i lokalnej. 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne. 	<p>Wychowawcy – scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy, dziennik pedagoga.</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Zajęcia warsztatowe „Nie dla agresji i przemocy w szkole”. 5. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 6. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 7. Kształtowanie pożądanego społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy. 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy klas.</p> <p>Dzienniki specjalistów.</p>
<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>		
<p>Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią, zapoznanie z zasadami bhp na lekcjach. 2. Organizowanie pogadanek, zajęć 	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy.</p>

<p>różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Współpraca z ratownikami medycznymi. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 5. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 6. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 7. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów. 	<p>Próbne alarmy przeciwpożarowe.</p> <p>Dyżury nauczycieli w czasie przerw.</p> <p>Dziennik pedagoga, dziennik bibliotekarza.</p>
<p>Kształtowanie umiejętności porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji. 2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I–III. 4. Dzień Bezpiecznego Internetu. 5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 	<p>Wyznaczeni nauczyciele (zgodnie z odrębnym harmonogramem).</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, – spotkania z przedstawicielami policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy), 	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki – dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele policji, przedstawiciele fundacji – materiały informacyjne.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska. 3. Ochrona ofiar przemocy: <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura „Niebieskiej Karty”, – uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z psychoterapeutą ds. pomocy rodzinie, – gazetki tematyczne. 	
IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura		
<p>Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur.</p> <p>Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego, oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kultywowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek dla kultury i dorobku narodowego: <ul style="list-style-type: none"> – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym – uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych, – składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu. 	<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Kalendarz.</p> <p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i 	Uczestnictwo uczniów w działaniach –

	wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.	dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.
--	---	--------------------------------------

VII 2. Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. Informacje na temat niskiej frekwencji (pisemnie). Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.	Organizacja spotkań i warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu. Organizacja warsztatów np. na temat: „Bezpieczny Internet”, „Jak sprawować kontrolę rodzicielską”, „Co to są dopalacze?”, konsekwencji prawnych zachowań

	<p>agresywnych, sprzedaży i posiadania używek.</p> <p>Warsztaty „Zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania”.</p> <p>Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych, w tym na temat przeciwdziałania COVID-19.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.</p> <p>Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji.</p> <p>Akcja „Odblaskowa szkoła”.</p> <p>Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.</p>
--	---

VII 3. Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, na przykład na temat dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się („Mnemotechnika”, „Negocjacje i mediacje”). Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	Udostępnianie materiałów szkoleniowych. Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

VIII Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, psychologa i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienia społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniający rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na zebraniu kończącym rok szkolny.

Spis treści

Podstawa prawna

Wprowadzenie

I. Główne cele programu	
II 1. Działania wychowawcze	
II 2. Działania profilaktyczne	
II. Charakterystyka absolwenta	
III. Działania w wydzielonych obszarach	
IV. Uczestnicy programu:	
IV 1. Dyrektor szkoły	
IV 2. Rodzice	
IV 3. Wychowawcy	
IV 4. Nauczyciele	
IV 5. Uczniowie	
IV 6. Rada pedagogiczna szkoły	
IV 7. Psycholog i pedagog szkolny	
V. Diagnoza zagrożeń	
VI. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2021-2025	
VI 1. Strefa fizycznego rozwoju – edukacja zdrowotna	
VI 2. Strefa społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje)	
VI 3. Strefa rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)	19
VI 4. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo	22
VII. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)	24
VII 1. Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów	24
VII 2. Organizacja działań dla rodziców	30
VII 3. Organizacja działań dla nauczycieli	31
VIII. Ewaluacja programu	32

